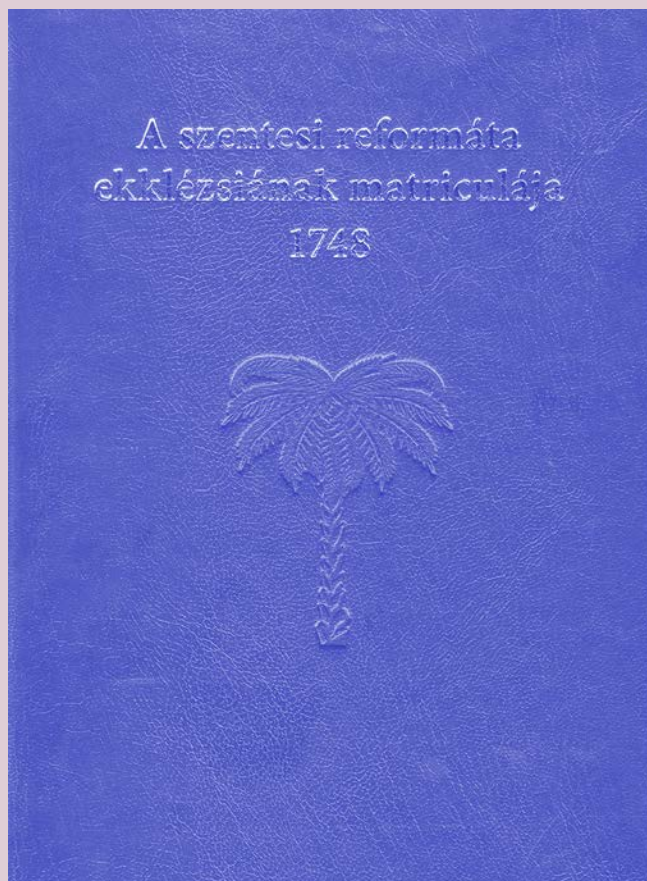

Tiszántúli történeti forrás a Dunamelléki Református Egyházkerület könyvbemutatóján

BÉLÁDI István–GAÁL István, *A szentesi reformáta eklézsiának matriculája 1748*, s. a. r. TAKÁCS Edit munkája alapján ÉLIÁS János, HEGYI Ádám, bev. HEGYI Ádám, Debrecen, Tiszántúli Református Egyházkerület Levéltára, 2026 (Editiones Archivi Districtus Reformatorum Transtibiscani, 30).

Június 23-án a Ráday Könyvtár adott otthont *A szentesi reformáta eklézsiának matriculája 1748* című kötet bemutatójának, amely a kolozsvári egyháztörténeti konferencia és a május 22-i szentesi bemutató után a könyvbemutató-sorozat egy újabb, budapesti állomása volt.

A rendezvényre szép számmal érkeztek érdeklődők: kutatók, levéltárosok, egyháztörténészek és a helytörténet iránt érdeklődő olvasók egyaránt. Az új kiadvány egy ritka értékű történeti forrást emel ismét a figyelem középpontjába, amely első kézből származó információkkal gazdagítja a 18. századi Szentes múltjáról való tudásunkat. A kötetnek köszönhetően egy eddig elsősorban a szakemberek által ismert kézirat vált szélesebb körben hozzáférhetővé.

Szentes történetének feltárásában különösen fontos szerepet játszanak azok a kéziratok emlékek, amelyek a település korai időszakáról őriztek meg adatokat. Közülük kiemelkedik két, csaknem egy időben keletkezett krónika: az 1750-ben összeállított Petrák-krónika, valamint a református egyházköztség matriculája, amelynek vezetését 1748-ban kezdték meg.

Ez utóbbi jóval több egy hagyományos anyakönyvnl vagy gyülekezeti nyilvántartásnál: feljegyzései nemcsak az egyházi élet eseményeit rögzítik, hanem betekintést nyújtanak a település társadalmi viszonyaiba, mindennapi működésébe és kulturális hagyományába is.

A kötet a Szentesi Református Nagytemplom fennállásának kétszázadik évfordulója alkalmából készült el a helyi református egyházközség gondozásában. Különleges értékét az adja, hogy egyszerre tudományos igényű kiadvány és a szélesebb olvasóközönség számára is jól használható olvasmány. A szerkesztők az eredeti dokumentumot faksimile formában közlik, amelyet a forrás értelmezését segítő jegyzetekkel és tudományos magyarázatokkal egészítettek ki, így az olvasó nemcsak az eredeti kézirrattal ismerkedhet meg, hanem annak történeti összefüggéseit is könnyebben megértheti.

A bemutatón a kötet szerkesztői, Hegyi Ádám és Éliás János ismertették a kiadvány létrejöttének hátterét, valamint azt a többéves kutatómunkát, amely a forrás közreadását megelőzte. Előadásukat a közönség nagy érdeklődéssel követte.

Az esemény arra is ráirányította a figyelmet, hogy az egyházi levéltárak és könyvtárak gyűjteményeiben őrzött dokumentumok jóval többet jelentenek intézménytörténeti emlékeknél.

Ezek a kéziratok nélkülözhetetlenek a helyi közösségek múltjának feltárásához, a társadalomtörténeti folyamatok megértéséhez és kulturális örökségünk értelmezéséhez. Egy-egy ilyen forrás nem csupán adatokat őriz, hanem egy korszak gondolkodásmódját, értékrendjét és mindennapi tapasztalatait is közvetíti a jelenkor számára. Éppen ezért nemcsak a történészek, levéltárosok és egyháztörténészek számára bír kiemelkedő jelentőséggel, hanem mindazok számára is, akik érdeklődnek a református múlt és a helytörténet iránt.

VERES ANNA MÁRIA

Dunamelléki Református Egyházkerület
Ráday Könyvtár